KADİR GECESİ
elhamdülillahi rabbil alemin
veselatu vesselamu ala rasulina muhammedin
ve ala alihi ve eshabihi ecmain
euzü billahi mineşşeytanirraciym
bismillahirrahmanirrahiym.

"Rabbi zidni ilma" sadekallahülaaziym
Bilindiği gibi bu akşam Kadir gecesi.
Daha evvel yaptığımız zikirlerden, merasimden ve tesbih namazından sonra şimdi,
inşeallah, Kadir gecesinin ne demek olduğunu mana alemi, özü ve hakikati itibariyle anlamaya
çalışalım. Allah cümlemize zihin ve gönül açıkiğı versin.
Kadir gecesi bilindiği gibi Kuran-ı Keriym'in dünya semasına indirildiği gecedir ve
diğer gecelerin en üstün olanıdır.
Daha evvelce seyr-i sulükunda salik
- **Regaib** gecesini yaşıyor,
- sonra **Mevlûd/doğum** gecesini yaşıyor,
- daha sonra **Berat** gecesinde berat'ini alıyor,
- daha sonra **Mi'racını** yapıyor,
- ve ondan sonra da Kadr'e **Kadir** gecesine ulaşıyor.

Dolayısıyla Kadir gecesi sadece müslümanlara has bir lütuf olmaktadır. Diğer
milletlerin böyle bir gecesi yoktur. Çünkü onlar o mertebeye ulaşamamışlardır. Bulundukları
yer itibariyle onların kadr'leri yoktur.
Ancak onların da bazı özellikleri vardır, fakat Hakikat-i Muhammed-i üzere olan
kadirleri yoktur. Muhammed-i olmadıkça kadir gecesinin hakikatini anlamaya yol yoktur,
çünkü Kadir gecesinde, Kuran-ı Keriym nazil olmaya başlıyor. Allah kelamın manaları sana
nüzul etmeye başlıyor.

Öyle bir kadir kıymet bilmek ki bu yol başka ümmetlere kapalıdır ve Allah'ın **zat-i**
tecellisi olmaktadır, "ef'al, esma, sıfat" tecellileri değil **zat** tecellisidir. "Zat-i kadr", "zat-i
kader", **zat-i** oluşumlardır.
Mi'rac gecesiyle **Kadir** gecesinin arasındaki fark şudur'ki:
Mir'ac gecesinde kul Rabb'ına yükseliyor,
Kadir gecesinde ise, Rab kuluna ulaşıyor.
İşte Mi'rac gecesi olmadan Kadir gecesi olamıyor. Kadir gecesinden daha büyük bir
gece düşünmek mümkün değildir.
İşte Cenab-ı Hak bu hakikatleri Kur'an-ı Keriym de Kadir Süresi ve ilgili ayetlerle
belirtmiştir. Şimdi onları inceleyerek aklımızın erdiği dilimizin döndüğü kadar anlayıp
anlatmaya çalışalım.
euzü billahi mineşşeytanirraciym
bismillalıirrahmanirrahiym
(Kadr Sures 97/1-5)
(1) inna enzelnahü fiy leyletil kadri
(2) ve ma edrake ma leyletül kadri
(3) leyletül kadri hayrün min elfi şehrin
(4) tenezzelül melaiketü verruhu
fiyha biizni rabbihim min külli emrin
(5) selamün hiye hatta matlei'l fecri
(1) inna/kesin biz leyletil kadr/kadr/kadir leyl/gecesinde
enzelnahü/onu/kendisini biz enzel/inzal, indirdik
(2) ve leyletil kadr/kadir leyl/gecesi ne olduğu
sana ne derey/edre' etti/bildirdi/anlattı
(3) leyletil kadr/kadr/kadir leyl/gecesi elf/bin şehr/aydan hayırlıdır
(4) külli/her emir/işten onların/kendilerinin rabblerinin izni ile
fiyha/onun içinde/hakkında onda/orada

melaike/melekler ve ruh/öz/hülasa, canlılık tenezzül eder/inerler
(5) ta ki matleil fecr/fecr/tan yeri tuluğ edinceye/ağarıncaya kadar
hıye/o selam/esenliktir
1. Muhakkak ki: Biz onu Kadr gecesinde indirdik.
2. Kadr gecesinin ne olduğunu sana ne şey bildirdi?
3. Kadr gecesi, Bin aydan hayırlıdır.
4. Onda melekler ve ruh, Rabbi'lerinin izni ile her bir emrden iniverir.
5. O -gece- tan yeri ağarıncaya değin bir selâmettir.
(Duhan 44/1-8)
(1) ha mim
(2) vel kitabil mübiyni
(3) inna enzelnahü fiy leyletin mübareketin
inna künna münzirıyne
(4) fiyha yüfreku küllü emrin hakiymin
(5) emren min ındina inna künna mürsiliyne
(6) rahmeten min rabbike innehü hüvessemiyul aliymü
(7) rabbissemavati vel ardı ve ma beynehüma
in küntüm mukıniyne
(8) lâ ilahe illa hüve yuhyiy ve yümiytü
(1) ha mim
(2) ve (andolsun) mübin/beyan olan açıklayan kitab
(3) inna/kesin biz enzelnahü/onu/kendisini
enzel/inzal/indirdik
mübarek/bereketli, kutlu gece içinde
inna/kesin biz münzır/inzar, uyaranlar idik/olduk
(4) hikmetli küllü/her emir/iş
fiyha/onun içinde (onda) tefrik edilir/ayırt edilir
(5) emir/iş olarak indi/katımızdandır
inna/kesin biz mürsel/gönderenler idik
(6) senin rabbinden rahmet
innehü/kesin o hüve semi/duyan alim/bilen
(7) semavat ve arzın ve onların ikisinin arasındakilerin rabbı

eğer mukin/ikan/yakıyn iseniz
(8) lâ ilahe illa hüve ihya/hayy/hayat verir ve mevt eder/öldürür
1. Hâ, Mim.
2. Apaçık bildiren kitaba yemin olsun ki:
3. Muhakkak biz onu, bir mübârek gecede indirdik, şüphe yok ki, biz
uyarıcıyız.
4. O gecede her muhkem emr, ayırd edilir.
5. Bizim tarafımızdan bir emr olarak. Şüphe yok ki, biz Resûl gönderir
olduk.
6. Rab'binden bir rahmet olarak. Muhakkak ki, O'dur hakkıyla işiten
hakkıyla bilen O'dur.
7. Göklerin ve yerin ve bunların aralarındakilerin Rab'bidir. Eğer siz
yakınen inanır kimseler oldu iseniz.
8. O'ndan başka ilâh yoktur. O diriltir ve öldürür, sizin Rab'binizdir ve
evvelki atalarınızın Rab'bidir.
(Bakara 2/185)
"şehrü ramadanelleziy ünzile fiyhil kur'anü hüden linnasi
ve beyyinatin minel hüda vel fürkani
femen şehide minkümüşşehre felyesumhü"
"sadekallahul aziym"
ramazan şehri/ayı o zat/şey ki
nas/insanlar için hüda/hidayet olarak
kur'an fiyhi/onun içinde/onda inzal edildi/indirildi
ve hüda/hidayetten ve furkandan (hak ile batılı ayırandan)
beyyinat/açık deliller olarak
bu halde eş şehre/o aya sizden kim ki şehid/şahit, tanık oldu
bu halde esumhü/onu/kendisini savm, oruç tutsun

185. Ramazan ayı, o, öyle bir aydır ki, o ayda insanlara doğru yolu gösteren
ve açık âyetleri içine alıp hak ile bâtılın arasını ayıran Kur'ân'ı Kerîm nâzil
olmuştur. İmdi sizden ramazan ayında hazır bulunan, o ayın orucunu tutsun.
"şehru ramazan", yani Ramazan ayı öyle bir aydırki Kur'an o Ramazan ayı içersinde
indirildi.
"hüden linnasi" İnsanlara hidayet etmesi için indirildi.
"ve beyyinatin" açık beyanlar bilgiler ile
"minel hüda" hidayet yolunun açık bilgilerini verdi.
"vel furkan" ve alemde ne kadar farklılıklar varsa onların hakikatini de verdi.
Bir tarafta **vahdet** ilmini bir tarafta da **farklar** ilmini verdi:
Çünkü her oluşum bir **esmanın** özelliğinden kaynaklandığına göre tabii ki bu hadiseler
farklılık arzedecektir. İşte bunun bilgisini de verdi.
(yani Kur'an'ın **furkan** yönü)
"femen şehide" Kim ki bu ayı görünse, bu aya ulaşırsa,
"min kümüşşehrafel yesumhü" hemen oruç tutsun.
Burada orucun farziyyeti ve Kur'an-ı Keriym'in indirildiği ay belirtiliyor.
Hz. Rasulüllah **Hira** dağında iken, **Hz. Cebrail** geldiği zaman, (Alak 96/1)
ıkre' bismi rabbikelleziy haleka
o zat ki halek/halk eden senin rabbinin ismi/adı ile ıkra/kıraat et, oku
"ikra" "oku"
"bismirabikellezi " "Rabbinin ismi ile oku" ayeti Ramazanın içinde gelmiştir.
Kur'an-ı Keriyme toplu olarak bakıldığında, kendisinde bulunan bilgiler sıralandığı zaman
bunların hakikatleri çok daha açık olarak anlaşılmaktadır.

Gelelim (Duhan 44) suresinin baş ayetlerine:

Orada başta
ha mim var
(1) ha mim
"ha mim" bilindiği gibi, **"Hakikati Muhammedi"**nin bu bölümü.
7 tane **"ha mim"** ile başlayan sure vardır.
Bunun her birisi bir mertebenin hakikatini belirtiyor yani **7** nefs mertebelerini.
Burada da **Kadir** ile ilgili hakikati belirtiyor,
"Ha mim" bu hakikatin şifresi'dir.
Buradaki **"Ha mim'i"** biz **"Hakikat-i Muhammed-i"** olarak düşünelim.
(2) vel kitabil mübiyni
(2) ve (andolsun) mübin/beyan olan açıklayan kitab
"açık kitaba yemin olsun".
O zaman şöyle oluyor:
"Ha mim ve açık kitab-a yemin olsun ki!"
Neden, çünkü, **"ha mim"**in tafsilatı açık kitabın içindedir.
(3) inna enzelnahü fiy leyletin mübareketin
inna künna münzirıyne
(3) inna/kesin biz enzelnahü/onu/kendisini enzel/inzal/indirdik
mübarek/bereketli, kutlu gece içinde
inna/kesin biz münzır/inzar, uyaranlar idik/olduk
"inna enzelnahü" "muhakkakki biz onu indirdik,"
"fi leyletin mubareketin" "mübarek bir gece içersinde indirdik,"
"inna künna münzirin" "muhakkak'ki biz korkutuyoruz",
(4) fiyha yüfreku küllü emrin hakiymin
(4) hikmetli küllü/her emir/iş fiyha/onda tefrik edilir/ayırt edilir
(5) emren min ındina inna künna mürsiliyne
(5) emir/iş olarak indi/katımızdandır inna/kesin biz mürsel/gönderenler
idik

“fiyha yüfreku küllü emrin hakiymin emren min ındina inna künna mürsiliyne”
‶o gece bütün işler birbirinden ayrılırlar. “
“Bizim yanımızdan bir emir ile muhakkak ki biz göndericiyiz”.
(6) rahmeten min rabbike innehü hüvessemiyul aliymü
(6) senin rabbinden rahmet innehü/kesin o hüve semi/duyan alim/bilen
“Rahmeten min rabbike”
“Rabbinden bir rahmet olsun diye gönderdik.”
“innehü hüvessemiul aliymü”
“muhakkak ki duyucu ve bilicidir”.
(7) rabbissemavati vel ardı ve ma beynehüma
in küntüm mukıniyne
(7) semavat ve arzın ve onların ikisinin arasındakilerin rabbı
eğer mukin/ikan/yakıyn iseniz
“rabbissemavati vel ardı ve ma beynehüma in küntüm mukıniyne”
“semavat, arz ve ikisi arasında onların Rabbıdır eğer yakıyn sahibiyseniz”.
(8) lâ ilahe illa hüve yuhyiy ve yümiytü
(8) lâ ilahe illa hüve ihya/hayy/hayat verir ve mevt eder/öldürür
“ondan başka ilah yoktur o diriltir o öldürür”.
Buradaki gecenin bazı alimler tarafıdan
“inna enzeinahü fiy leyletin mubareketin” ile belirtilen gecenin,
Berat gecesini belirttiği söyleniyor,
aynı ayeti **Kadir** gecesi olarakda söyleyenler var ise de,
Berat gecesi olması daha mümkündür,
çünkü **Kadir** gecesi hakkında belirtilen **“Kadir gecesinde inmiştir”** lafzı vardır.
Burası **Berat** gecesiyle ilgili olmalıdır,
çünkü Cenab-i Hak Kur’an-ı Keriym-i **“levhi mahfuz”**dan ikinci kat gökteki **“Beyt’ül**

Ma'mur"a indirdi,
"Beyt'ül Ma'mur"dan da **Kadir** gecesi **"Beytül Haram"**a indirdi ve bu Beyt'ül
Harama inmeyi **23** senelik bir süre içerisinde oldu.
96
"Beytül Ma'mur"a bir defada geldi oradan **"Beytül Haram"**a yani **"insana",**
"peygambere" görevli melek tarafından **23** senede indirildi.
Kadir gecesinde **Hira** dağında gelen ayet **"İkra"** "oku" idi,
Son gelen ayet ise, Bakara suresinin 281'nci ayeti oldu.
"vetteku yevmen türce'une fiyhi ilellahi"
ve allaha değin/üzre fiyhi/onda/oraya
irca'/rücu/döndürüleğiniz
yevm/güne ittika/akva et
"Rabbınıza döndürüleceğiniz günden sakınınız." diye son bir ikaz
yapılmaktadır.
Kur'an-ı Keriym'in dünyaya nazil olmaya başlaması gerçekten insanlık alemi için çok
müthiş bir hadisedir. Çünkü insanın en geniş şekliyle Rabbini bilmesi ve anlaması onun
getirdiği ilimle mümkün olmaktadır.
Diğer kitaplardaki Rab bilgisi gönderildiği zamanın insanının anlayabileceği kadardı.
Cenab-ı Hak **"Kur'an-ı Keriym"** içindeki bilgiler ile Hz. Peygambere ikram etti, o da
aynen onları ümmetine ikram etti.
Şeyh'ül ekber Muhyiddin Arabi Hz:
"Hz Muhammed'in ümmetine Kur'an-ı Keriym-i ikram etmesi, Hz.
Cibril'in Meryeme Ruhu nefhetmesi gibidir." buyurdular.
Daha evvelcede dediğimiz gibi diğer ümmetlerin Kadir geceleri yoktur. Bu oluşum
Ümmet-i Muhammede has bir özelliktir. İnsanlara bir ikram veya lütufta bulunulur; onun
kıymetini bilirse, kadr-u kıymetini bildi, **kadirşinas** derler.

İşte Cenab-ı Hakk'ın bize lütuf etmiş olduğu bu gecenin hakikatini idrak edersek, biz de
kadirşina bir insan olmuş oluruz ve bu bizim lehimize olur.
O halde her birerlerimiz bulunduğumuz idrak seviyelerimiz ilibariyle en geniş şekilde
bu oluşumu anlamak zorundayız. Bu dünyadan gitmeden evvel bulunduğumuz halin kadr-ü
kıymetini de bilmek zorundayız. Çünkü bize muhteşem Hakikat-i Muhammed-i mirası
kalmıştır.
Musa (as) ulaştığı en yüksek oluşum
"len terani" "sen beni göremezsin" oldu,
(Araf 7/143)
O**"ve lemma cae musa limiykatina ve kellemehü rabbühü**
kale rabbi eriniy enzur ileyke kale len teraniy
ve mikatımız/tayin ettiğimiz vakit (ibadet süresi, yeri) için
musa cae/geldiğinde/gelince
ve rabbühü/onun/kendisinin rabbi
97
kellemehü/ona/kendisine kelime ettiğinde/konuşunca
dedi ki, rabbim bana rüyet/göster ki
sana değin/üzre nazar edeyim/bakayım
dedi ki, len teraniy/asla beni rüyet edemez/göremezsin
"Musa tayin ettiğimiz vakitte gelip Rabbi onunki konusunca, Musa:
(Rabbim! Bana kendini göster, sana bakayım) dedi. Allah: (Sen beni
göremezsin!) dedi."
Çünkü "mertebe-i Müseviyet" **tenzih** akaidesi üzeredir.
Tenzih'de **Allah** ve **kul** ikiliği olduğundan ötelerde olan bir Allahı'a yönelme vardır.
Hal böyle olunca kişinin beşeri kimliği üstünde olduğu sürece **"sen beni**
göremezsin" hitabına maruz kalacaktır.

Mi’rac bölümünde de bir miktar bahsettiğimiz gibi, **“Museviyet mertebe”**sinin en
yüksek hali budur, bu mertebede bulunanların kadr-u kıymetleri bu yaşantı içindedir.
“Gerçek tenzihi” (taklidi tenzihi) değil idrak etmeleri bu mertebe müntesiblerinin
kadimleridir.
Bu halin kendilerini kaplaması da, o mertebenin **Kadir** gecesi diye belirtilen kemalidir.
Mi’rac bölümünde bir miktar belirtildiği gibi, bu geceye **“İseviyet mertebesi”** itibariyle
baktığımız da, görülen şu olur:
İseviyet **“Teşbih”** (benzetme) kaidesi üzerine kurulmuştur.
Yaşantısı **“fena fillah”** (Allah’da fani yok olmak) olduğundan geriye dönüşü mümkün
değildir.
Hal böyle olunca o mertebenin de gerçek anlamda geriye dönüşü olmadığından **Kadir**
gecesi yoktur. O mertebenin en yüksek kadr-i, İsa (as) göğe alınışıdır.
(Kur’an-ı Keriym’de Nisa Suresinde 4/158)
bel refe’ahullahü ileyhi
bilakis/doğrusu ona/kendine değin/üzre/doğru allah refi etti/yükseltti
“Allah onu kendi katma yükseltti.” ifadesiyle anlamını bulmaktadır.
Böylece o mertebenin geriye dönüşü olmadığından henüz **“İnsan-ı Kamil”** mertebesi
de oluşmamıştır, dolayısıyla bu mertebenin’de gerçek anlamda Kadir gecesi olamamaktadır.
“İseviyet”in kadr-i **“fena fillah”** (Hak’da fani yok olmak’tır.)
Hz. Rasulüllah’ın ve ümmetinin kadr-i çok başkadır. İşte geçmiş peygamberlerin
hakikatlerini biz idrak edebilirsek;
eğer onların hakikatlerine bakarak kendi peygarnberlerimizin ve kendi halimizin nasıl

olduğunu değerlendirmemiz çok daha kolaylaşır, güzelleşir ve değerlenir.
Bunların hepsi peygamberdir hepsi aynı mertebededir diye bakarsan, aradaki fark
meydana çıkmayınca kendi değerini **(kadrini)** bilemezsin. Evvela onların mertebelerini tesbit
etmek lazım ki ondan sonra biz kendi mertebemizi bilelim ve oradaki açık seçik farkı
müşahede edelim.
98
(Kadr Suresi 97/1-5)
(1) inna enzelnahü fiy leyletil kadri
(2) ve ma edrake ma leyletül kadri
(3) leyletül kadri hayrün min elfi şehrin
(4) tenezzelül melaiketü verruhu
fiyha biizni rabbihim min külli emrin
(5) selamün hiye hatta matlei'l fecri
(1) inna/kesin biz leyletil kadr/kadr/kadir leyl/gecesinde
enzelnahü/onu/kendisini biz enzel/inzal, indirdik
(2) ve leyletil kadr/kadir leyl/gecesi ne olduğu
sana ne derey/edre' etti/bildirdi/anlattı
(3) leyletil kadr/kadr/kadir leyl/gecesi elf/bin
şehr/aydan hayırlıdır
(4) külli/her emir/işten onların/kendilerinin rabblerinin izni ile
fiyha/onun içinde/hakkında onda/orada
melaike/melekler ve ruh/öz/hülasa, canlılık tenezzül eder/inerler
(5) ta ki matleil fecr/fecr/tan yeri tuluğ edinceye/ağarıncaya kadar
hıye/o selam/esenliktir
mealen:
"Doğrusu biz Kur'an-ı Kadir gecesinde indirdik.
Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin?
Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır.

Melekler ve Cebrail o gecede Rablerinin izniyle her türlü iş için inerler.
O gece, tan yerinin ağarmasına kadar bir esenliktir".
Kadir surcsine gelince, onu iyi anlamaya çalışalım,
"inna" "muhakkak ki biz,"
"enzelnahü" "o Kur'an-ı biz indirdik"
"fîy leyletil kadr" "kadir gecesi içinde."
Bu Kur'an'ın bir genel olarak **dünya semasına** inmesi var,
bir de özel olarak her birerlerimizin **gönül semalarımıza** inmesi vardır.
(A'raf 7/142)
ve va'adna musa selasiyne leyleten ve etmemnaha bi'aşrin
fetemme miykatü rabbihî erbe'ıyne leyleten
ve otuz (30) leyl/gece olarak musaya biz vaad ettik/sözleştik
ve aşr/on (10) ile etmemnaha/onu/kendisini tamamladık
bu halde rabbihî/onu/kendisinin rabbi erbain/kırk (40) leyl/gece olarak
mikat/vakti/ibadet süresi, yeri tamamlandı
"**Musa'ya otuz gün vade verip sonra buna on gece daha kattık! Böylece**
Rabbinin tayin ettiği müddet kırk geceye tamamlandı"
Musa (as) gündüzleri **oruç**;
geceleri **ibadetle** nefis tezkiyesi yaparak geçirdiği otuz **(30)** günün sonunda **"Tevrat-ı şerifi"** almaya başladı
ve on gün **(10)** devam etti.
Böylece süre kırk güne (**40**) ulaşmış oldu.
Kadir gecesi olarak genelde, kabul görüp uygulanan Ramazanın yirmi yedinci (**27**.)
gecesi sistematik oluşuma da çok uygun düşmektedir.
Kadir gecesinin daha değişik tarif ifadeleri de vardır.
Bunun sebebi, her geceyi Kadir gecesine döndürmenin mümkün olduğunu bildirmek

içindir.
Ramazanın yirmi yedisinde (**27**) Kur'an-ı Keriym nazil olmaya başlıyor.
Musa (as) otuz (**30**) unda gelmeye başladı, kırk'ında (**40**) sona ermiştir.
Müslüman, Ramazanda bir ay oruç tutuyor, bunun yirmi yedisine kadar olan sürede
nefis tezkiyesi yapmış oluyor.
Böylece gönül ayinesinde kendi nefsaniyetinden hiç bir toz dahi kalmamış oluyor.
Böylece ilahi tecelli o temiz gönül aynasında parlamaya başlıyor ve orası alış, yani
tecelli merkezi oluyor.
İşte böylece kişi yirmi yedinci (**27.)** gece kadr'ini biliyor,
yirmi sekizinci (**28.**) gecesi Peygamberin silsilesini tamamlamış oluyor.
Daha evvelki yaşamında diğer peygamberlerin yaşantısını geçmiş
ve yirmi sekizinci (**28**.) gecede de **"hakikat- i Muhammed-i"**yi idrak etmiş oluyor.
Yirmi dokuzuncu (**29.**) gecede ise (Arefe) **"arif"** oluyor. Yani ertesi günün bayram
olduğu biliniyor ve o gcceye idrakle ulaşan kimse ise **"Arifi billah"** mertebesine ulaşmış
oluyor.
İşte böylece **"Regaib"** gecesi ifadesiyle başlayan hakikat yolculuğu **"Arif-i billah"**
hükmü ve yaşantısı ile neticeye ermiş oluyor.
Bu hal ile Ramazanın otuz (**30**) una ulaşmış insan da bayram yapmaz da ne yapar?...
İşte gerçek bayramı onlar hak ediyorlar. Bizlerde sureta onlara benzemekle onların
yüzü suyu hürrneline bayram yapıyoruz.
Bu hakikati idrak eden Hacı Bayram-ı Veli, ilahisini böyle söylemiş:

"Bayramım imdi, bayramım imdi, yar ile bayram ederler şimdi."
100
Kimki belirli oluşumlarla gönlünü temizlemiş ise biz de onun gönlüne Kur'an-ı
Keriym-i indirmeye başlarız, böylece o da **"İnsan-ı Kamil"** olmaya başlar.
Burada Kur'an'ın inmesi, **vahy** ile yeni bir Kur'an inmesi değil, **ilham** ile **mevcud**
Kur'an'ın inceliklerinin kendisine açılmasıdır.
Şimdi tekrar geri dönerek Kadr Suresine hastan başlayalım.
(Kadir 97/1)
(1) inna enzelnahü fiy leyletil kadri
(1) inna/kesin biz leyletil kadr (kadr/kadir leyl/gecesinde)
enzelnahü/onu/kendisini biz enzel/inzal, indirdik
"inna" "muhakkak ki biz,"
"enzelnahü" "o Kur'an-ı biz indirdik"
Bakın burada **"Cibril"**den de bahs edilmiyor, doğrudan doğruya **"biz indirdik"**
deniliyor.
Çünkü **Cebrail** özünde zaten Hak'tan başka bir şey olmadığından, **"biz indirdik"**
deniliyor.
"fiy leyletil kadr" "Kadir gecesi içcrisinde"
Burada bir **geceden** bahs ediliyor.
Niye **"kadr gündüzü"** denmemiş?
Çünkü gece **fena fillah** mertebesi olduğundan, kişi **Hak'ta fani** olduğu, **Hak'la Hak**
olduğu zaman Kur'an nazil olmaya başlıyor.
Geceden kasıt, **"yokluk, hiçlik"**
- eşyanın ortadan kalkması
- kendi varlığının dahi ortadan kalkması
- "A'maiyet" haline bürünmesi
- Zat Alemine ulaşmasıdır.

Bu **"fena fillah"** halinden nüzul ve tenzil ile **"İnsan-ı kamil"** olarak tekrar dünyaya
dönmeye başlıyor.
İşte bu hakikati, şimdilik **"fena fillah"** mertebesinde bekletilen **"İsa"** (as) da
yaşayacak. O zaman o kadr'i kıymetini bilecek tekrar dünyaya geldiğinde bizim şimdi
yaşadığımız hakikati o, o zaman yaşayacak.
Dikkatinizi çekiyorum, buradaki Ümmet-i Muhammedin ihtişamını düşünebili-yor
muyuz İsa (as) Hz Pcygambere ümmet olarak gelecek "**Hakikat-i Muhammedi"**den aldığı,
kendinde olmayan bu hakikatleri tahakkuk ettirerek gelecek ve ondan sonra **"kadr"** hakikatini
yaşayacak, fakat biz bunu daha şimdiden yaşıyoruz ve bu imkanımız var.
Bir düşünelim içinde bulunduğumuz hassasiyetin güzelliğin değerin derecesinin ne
olduğunu.
Ben-i İsrail'in peygamberlerinin en büyüğü olan **"İsa"** (as), şu anlattığımız vasfa sahip
101
değildir. Haşa onun peygamberliğine bir halal gelmesin; o ayrı bir vasıftır.
Ümmet-i Muhammed'de Hz Rasüllüllah'ın kemalatının ilmi, bilgisi, özelliği, yaşantısı
olduğundan (ki alemler onun kendisi için varedilmiş) bütün ilim onda zıihura çıkmış; **"levlake
levlak lema halaktül eflak"**
yani **"eğer sen olmasaydın, olmasaydın bu alemleri halk etmezdim"**
hükmüyle belirlenmiş
(Enbiya Suresi 21/107 ayette)
ve ma erselnake illa rahmeten li'l alemiyne
ve illa/sadece rahmeten li'l alemiyn/ alemler için rahmet olarak

seni ersel/irsal etdik, gönderdik
"Ey Muhamıned, seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik" ifadesiyle
tabii ki o rahmetten en önce bizler yararlanıyoruz ve yararlanmamız gerekiyor.
İşte Cenab-ı Hak hu özellikleri, hiç bir ümmete yapmadığı bu lütfu bir garip ahir zaman
ümmetine yapmıştır.
Ve ayet devam etmekte (Kadir 97/2)
(2) ve ma edrake ma leyletül kadri
(2) ve leyletil kadr/kadir leyl/gecesi ne olduğu
sana ne derey/edre' etti/bildirdi/anlattı
"Kadir gecesinin ne olduğunu sen idrak ettin mi?".
Ayetteki ifade tarzına bakın, sanki karşılıklı konuşuyor gibi, uzaklarda değil.
Bu ayetin iki yönü vardır:
birisi **Hz. Rasulullah'a** hitab eden yönü,
ikincisi de **ümmetine hitap** eden yönüdür..
Hz. Rasulullah'a hitap eden yönüne baktığımız zaman,
o'na **"sen bu Kadir gecesini idrak ettin"** hükmündedir,
onun için **"ettin mi, etmedin mi?"** hususu düşünülemez, çünkü Kur'an kendisine
gelmiştir.
Bu ifadelerin hakikatini anlayamayacak durumda olsa idi o'na gelmez idi. Burada ki
"vema" "ne" bize ümmetine ait
"Ey Rasülümün ümmeti, siz bunun ne olduğunu idrak ettiniz mi?'
Bu hitap bizleredir.
Kur'an-ı Keriym Hz. Peygambere inmesi dolayısıyla
"sen bunu idrak ettin, bunda kimsenin şek şüphesi yoktur."
Fakat bize gelince;
"ey Ümmet-i Muhammcd, siz bu geceyi idrak ettinizmi?
Bunun değerini, kadrini kıymetini anlayabildiniz mi?

veyahut bunun hakikati ile ilgilenebiliyor musuz? gibi sorular vardır.
102
İşte bu Kadir gecesini idrak etmek için o Hak yolcusu ve talibinin, yol ehlinin, daha
evvelce **“Regaib, Mevlût, Ber’at, Mi’rac”** gecelerini idrak edip, bu yoldan **Kadir** gecesine
ulaşması ancak mümkün olduğundan dolayı,
“sen bu geceyi idrak ettin mi?” ikaz ihtar eğitim veya hatırlatmasını yapmaktadır.
“Bu silsileyi yaşayıp da Kadir gecesinin ne olduğunu daha hala
anlayamadın mı?” demektir.
İnşeallah her birerlerimiz bu oluşumları en iyi şekilde anlayanlardan oluruz ve ayetin
devamında (Kadir 97/3)
(3) leyletül kadri hayrün min elfi şehrin
(3) leyletil kadr/kadr/kadir leyl/gecesi elf/bin şehr/aydan hayırlıdır
“leyletül kadri” “o kadir gecesi”
“hayrün min elfi şehrin” “öyle bir gecedirki bin aydan hayırlıdır.”
Böyle bir özellik hiç bir ümmete verilmiş değildir. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi
gerçek bir idrake ulaşmak gerekmektedir.
Hz. Rasulullah zaman zaman geçmiş ümmetlerin yaşlarını düşünür, epey uzun
olduklarından, kendi ümmetinin ise ömürlerinin daha kısa olduğundan ibadetlerinin daha az ve
sevaplarının da daha az olacağım düşünüp üzülüyormuş.
Bu ayetin o yüzden nazil olduğu tefsirlerde yazılıdır.
“_________elfi **şehrin” “bin ay”** “seksen üç (83) sene üç (3) aydır.”
Ey Habibim sen hiç üzülme, senin ümmetine öyle lüluflarda bulundum ki: on-ları dalıa
evvelce hiç bir ümmete nasib etmedim:

Bakın Cenab-ı Hak Ümmet-i Muhammed'e bir gecede 83 sene üç (3) aylık devamlı ibadet sevabı veriyor.
Gündelik ibadete ayrılan saatlerin ortalama 10'da 1 (1/10) olabileceğini düsünebilirsek
83 senenin **830** seneye tekabül ettiğini kolayca anlarız.
Ey: Muhammed (as) ahir zaman ümmeti, sana bahşedilen değerleri bir düşünebilseydin ne olurdu?...
Burada belirtilen zaman **Ef'al** aleminin oluşumu içerisinde kısıtlı zaman mefhumu ile ifade edilmiştir.
Aslında gerçek manada Kadr'ini oluşturup kendi kıymetini idrak ettiği zaman kişinin ne seneyle ne ömürle, ne zamanla, ne dünya, ne ahiretle kıyas edilmez bir oluşumu olur, çünkü zaman izafidir.
Vahdet ehli indinde bütün onları toplayan sadece **bir tek an vardır** kendi gerçek kıymetini idrak ettiğin vakit, ebedi hayata geçmiş oluyorsun, ebedi hayatta ise **kısıtlı zaman** yoktur.
Burada, ayette bahs edilen zaman süresi aslında çok kısa ve **ef'al** yani **madde** alemi itibariyledir.
Mana alemi itibariyle değerlendirmemiz çok güçtür, çünkü **madde** mana yanında çok az değer taşımaktadır.
103
Ayet'te her mertebede olan kişinin anlayabileceği bir dil kullanılmıştır. Gerçek kadr'ini idrak eden kimseler ise, bu oluşumu yaşadıklarında onlara ayrıca anlatmaya gerek kalmıyor.
Kur'an-ı Keriym sana nazil olduktan sonra bunun değeri ne zamanla ne madde ile ölçülemez.

İyi düşün **"Kur'an sana yani her birerlerimizc nazil olmuştur"** bu ifadeyi **"ehli**
yakıyn" olarak anlamaya çalışalım.
Şimdi burada bir gerçeği daha açmaya çalışalım:
yukarıdan beri gördüğümüz ayetlerde **üç (3**) **"leyi"** "gece" geçti.
Cenab-ı Hak dileseydi tek ifadesiyle bunları ankıtabilirdi.
Birinci gece bu hakikatleri **"ilmel yakıyn",**
ikinci gece **"aynel yakıyn",**
üçüncü gece ise **"hakk'al yakıyn"** olarak müşahade edip yaşamamız içindir.
İşte ayette belirtilen bin (**1000**) ay **"Sûri"** (zahir) ifade tarzı içerisinde en az miktarda,
asgari müşterek çerçevesinde belirtilmiştir.
Gerçek manevi yönünü izahı ise ancak yukarıda belirtilen **üç mertebede** yaşayanlar
tarafından değerlendirilebilir.
Allah c. c cümlemizin idraklerim en geniş şekilde açmamıza yardımcı olsun.
(Kadir 97/4).
I**(4) tenezzelül melaiketü verruhu**
fiyha biizni rabbihim min külli emrin
(4) külli/her emir/işten onların/kendilerinin rabblerinin izni ile
fiyha/onun içinde/hakkında onda/orada
melaike/melekler ve ruh/öz/hülasa, canlılık tenezzül eder/inerler
İşte o gece
"tenezzelül melaiketü" "melaike de iner, nüzul eder."
Kur'an indikten sonra melaike de iner,
"verruh" "Ruh da iner";
"fiyha" "o gecenin içinde"
"bi izni rabbihim" "onların Rab'larının izniyle"
melaike ve ruh o gece iner:
"İndirelim bakalım şimdi nereye inecekler?"
"tenezzelül melaiketü" "melaike iner, tenezzül eder."

Tabiiki iner, inmez'mi hiç?...
O ruh'tan maksat genelde **Cebrail** (as)dır denmiştir.
O'da çok yerli yerincedir ama **birimsel** olarak daha **öz** düşünürsek:
Melaike dediğimiz şeyler, melekler, kuvvetler'dir yani Cenab-ı Hak'tan Kur'an
vasıtasıyla sana yepyeni güçler gelir, yepyeni idrakler açılır, çünkü yukarıda idrake, **"vema edrake"** hitab ediyordu.
104
İşte o idraklerin açılması için yepyeni bilgiler gelir, melekler getirir, yani **"esma-i**
ilahiye"nin her türlüsünü sana ilim ve bilgi olarak verirler.
Dolayısıyla **ilmi** artık gönlünden almaya başlarsın, başkasına pek ihtiyaç kalmaz.
Tabiiki ilim her yerden alınır, Çin'de bile olsa alınır, ama, buradaki bilgi nakil bilgisi
nakil ilmi değil, bizatihi kendinde ortaya gelen ilimdir, ki, işte buna **"müşahede ilmi"** ve de
"yakıyn" ilmi, **"vahdet"** ilmi denilir.
Tam sağlam, temiz, katıksız bir ilim, doğrudan doğruya özünden gelen bir ilimdir.
Ve herkesin Cebrail-i kendine geliyor, ona ilmini getiriyor.
Cebrail (as) görevlileri bu işleri görürler.
İşte Ayette belirtilen melekler sendeki yeni görüşler, hayata bakışlardır.
Tabiiki genel olarak yer yüzüne inen melekler de vardır.
Bunlar bu gece Kadir gecesinde yeryüzüne inerler ve tebeddülat, değişiklik yaparlar.
Böyle olduğu gibi bizim yer yüzümüz olan beden mülkümüzde de aynı değişiklikler
olması lazım geliyor, aynı kazançlar sağlanıyor.
Bu işler gece oluyor. Yukarıda bahsedilen **üç gece** ifadesinde, üç oluşumda veyahut üç
mertebe'de ki insanların değişik yaşantılarından zuhura geliyor.
İşte meleklerin yer yüzüne inmesi, **melekût "Esma"** mertebesinin sana nüzulüdür.

Ruh'un yer yüzüne inmesi, sana **"Sıfat"** mertebesinin nüzulüdür.
Kur'an'ın sana inmesi ise, **"Zat"** mertebesinin nüzulü ve tecellisidir.
Bakın ifadelerde ne incelikler var. Onları hakikatleri itibariyle anlamamız gerekiyor.
Bu işler nasıl oluyor?
"biizni babbihim" ancak **"onların Rablerinin izni"** ile oluyor.
Yani nereye nasıl bir oluşum, bir bilgi geldi ise Rabb onu o şekilde orada kendi
kontrolünde oluşturup tahakkukunu sağlamaktadır.
Burada bilmemiz gereken bir husus vardır, **"Rab"** dcndiğinde, bu esmanın, hakikatini
iki yönlü bilmemiz gerekmektedir:
birinci yönü **"Rabb'ül erbab"** yani "Rabb'ların Rabbı" itibariyle, genel olarak bu
sistemin çalıştırılıp terbiye edilmesidir.
İkinci yönü **"Rabb'ül has"** "Has Rab" itibariyle varlıkların kendi has Rabb'ları dır.
İşte bu oluşum her varlığın kendilerine has Rabb'larının izniyle inmektedir.
"Rabb" esması "terbiye eden mürebbiye" demektir ve her varlığın bağlı olduğu bir
esması vardır.
İşte o esma, o varlığın Rabb'ı dır,
böyle olunca da her varlığın kendine ait **"Rabb-ı has"**ı başka başka esma'lar'dır, bu
esmalar **"Rabb-ul erbab"**a bağlıdır o'da **"bir"**dir.
105
Bu hakikat-i Kur'an-ı Keriym de Yusuf (as) ağzından
(Yusuf 12/39)
ya sahıbeyi's sicni e-erbabün müteferrikune hayrün emillahül vahıdül kahharü
ya sicn/zindan iki (2) sahıb/arkadaşım
müteferrik/çeşitli erbab/rabbler mı

yoksa vahid/bir tek kahhar/kahredici allah mı hayırlıdır
"Ey zindan arkadaşlarım ayrı ayrı Rab'larmı hayırlıdır, yoksa tek ve üstün
olan Allah'mı hayırlıdır?" diye, bildirmiştir.
Genel olarak, **"Rabb'ül erbab"** bütün bu alemde meydana gelen oluşumların
kaynağıdır.
"Rabb-ül has"lar ise, teferruatları oluşturmaktadırlar.
Burası ise **Esma** mertebesidir ve **Ef'al** mertebesindeki oluşumları meydana getirir.
Ve ruh'un inmesi: Sana **"venafahtü"**nün daha genişi geliyor
Adem (as) hakkında, (Hicr 15/29 ayetinde)
"ve nefahtü fiyhi min ruhiy"
ve ruhumdan fiyhi/ona içine nefh ettim/üfledim
"Ona ruhumdan üfledim"
İsa (as) hakkında (Bakara 2/253)
"ve eyyednahü birühıl kudusi"
ve rühı'l kudus ile
eyyednahü/onu/kendisini biz yed/el verdik, destekledik
"O'nu Ruhul Kudüs ile destekledik"
Burada da sana ruh'un, **"Hakikat-ı Muhammed-i"**nin
"Ruh'ul Azam" olarak
gelmesi, Rabbül alemiyn izniyle faydalandırılmasıdır, inmesidir
Nasıl? (Kadir 97/4)
"min küllü emrin"
külli/her emir/işten
"Her bir emirden." Emir iş manasınadır.
106
İşte o mana alemindcn gelen özellikler **Ef'al** aleminde zuhura gelmektedir.
Senin gönlüne mana aleminden gelen melekler, güçler; ruh, hayat, nur bedenine intikal
ediyor.
Bedeninde de **madde** aleminde, **Ef'al** aleminde zuhura çıkmış oluyor.
"min külli emrin" "her bir emir

“selamun” ve o emir ile birlikte **“selamet”** getirirler,
ve tabi böyle bir oluşum selametten başka ne olabilir.
İnsan için bundan salim daha selametli bir şey olur mu?
Selam aynı zamanda İslam, selamete çıkmak, selamette olmaktır.
(Kadir 97/5)
(5) selamün hiye hatta matlei’l fecri
(5) ta ki matleil fecr/fecr/tan yeri tuluğ edinceye/ağarıncaya kadar
hıye/o selam/esenliktir
“O gece tan yerinin ağarma.sına kadar bir esenliktir. “
“hiye hatta” “hatta şu zamana kadar ki”
“metlail fccr” “güneş doğuncaya kadar” bu oluşum böylece devam eder gider.
Bakın yukarıda **üç geceden** bahsedildi,
burada da **“tuluğ”**dan bahsediliyor,
ne demek isteniyor?...
“Güneş doğuncaya kadar” yani **“Hakikat-i İlahi güneşi doğuncaya kadar.”**
“Hakikat-i İlahiye” güneşi doğduğu zaman sende tabii ki **fecr** oluyor.
Yukarıdaki geceler bitiyor ve **“fena fillah”** mertebesinden **“Baka billah”** mertebesine
geçilmiş oluyor.
Bu halde gece ve teferruat bitmiş, her şey yerli yerine dönmüş, ebedi gündüze
ulaşılmıştır.
Nasıl ki yüz kilometre yukarıya çıkıldığında güneşle karşı karşıya kalındığında, her
zaman **gündüz** ise,
gönül alemine girdiğin zaman da
(İsra 17/81)
cael hakku ve zehekal batılü”
hakk cae/cey’e etti, geldi ve batıl zehak/hükmü bitti, yok oldu
“Hak geldi batıl gitti”

başka bir ifade ile, bu **“fecr”** batılın gitmesidir.
Batıl ise, senin var zannettiğin aslında hiç bir zaman var olmayan **izafi nefsin’dir**.
O gittiği zaman gelecek olan ise, güneşli gündüz, o da senin **özün, zatın’dır**.
107
Ey hakikat yolcusu!
Yukarıdan beri anlatılmaya çalışılan şeyleri iyi anlamaya çalışalım. Bunlar bizim
gerçek hayatımızın seyirleridir. Bir sistemin oluşumu, bir gelişimin oluşmasıdır.
Bu sistem oturduktan, güneş doğduktan sonra kemale erilmiş, meyve olmuş oluyor.
Tekrar o meyvenin seyrini baştan anlatmaya gerek kalmıyor, çünkü yaşanmış oluyor.
Neticede ise sonradan bunları başkalarına yaşatmak gerekiyor, sonra tekrar tohum
oluyorsun, tekrar toprağa giriyorsun onlarla birlikte tekrar seyrini sürdürüyorsun.
İşte şu üç satırlık kısacık bir süre içerisinde Cenab-ı Hak bütün kemalatı ortaya
getirmiştir.
İnşallah hepimiz bunların idrakinde olalım ve en iyi şekilde anlayanlardan olalım.
Özetlersek, biz Ku’ran-ı Keriym-i Kadir gecesi yani mübarek bir gecede indirdik. Bu
mübarek gece bizim için, kendi gerçek varlığımızı idrak ettiğimiz gecedir.
Cenab-ı Hak bizim eski birliğimizden çıkıp **nefsaniyetimizden** kurtulduktan sonra, o
gönüle tecelli etmeye ve **ilham yoluyla** Kur’an’ını indirmeye başlıyor.
Kur’an-ı Keriymin inmeye başlaması, **melekler ve ruh** vasıtasıyla **Cebrail** vasıtasıyla
oluyor
ve kim ki bunu idrak ederse Kadir gecesini idrak etmiş oluyor.

İşte İslam dininin özelliklerinden güzelliklerinden bir tanesi de bu ki, kim bunları idrak
ettiyse, daha dünyada iken Hak sevgilileri arasında oluyor. Sadekallahulaziym...
Not: Hatırasına ve mevzu ile ilgisine binaen Nusret Babamın 1963 senesi Ramazanının
Kadir gecesinde yazmış olduğu münacatını da ilave ediyorum. Allah c.c. fcyzinden nasibdar
eylesin.

Ramazan 27 1963
KADİR GECESİ MÜNACAAT
(Nusret TURA)

Ey alemleri yaratan Rabbimiz; Ey azameti, şani, şerefi kudreti, kuvveti lütfu,
keremi...sonsuz olan sevgili ALLAH'ım;
Seninle konuşabilmek için aczimi itiraf ederek, nefsimi hakir görerek ve göstererek
söze başlayacağım. Cehennem devrim geçti, yine oralara düşerek yanmak istemem.
Senin sonsuz sıfatlarını her kulun biliyor. Bilmeyenlere de yakın zamanda
bildireceksin. Bu sıfatlar da cennete açılan kapılardır.
Nusret kulun cennet kapısında da değildir. Zatının deryasında yüzmek istiyorum. Senin
aşk ateşinle yanmak istiyorum. Pervanenin en son çare olarak kendisini ateşe atması gibi
yanmak isliyorum. Çok şükürler olsun sana; yanıyorum da, beni hiç bir alem tatmin edemez
oldu. Bende ibadet takati da kalmaz oldu; çünkü zatının ismi, isimlerin en güzeli ve en derin
manalısı; **"ALLAH"** diye seni aradığım zaman gönlümden doğan bir nur parmaklarımın ucuna

kadar yayılıyor. Topraktan olan varlığımı nur kaplıyor. Bütün hislerim, kuvvetlerim,
ihtiraslarım, iptilalarım eriyor, yok oluyor.

Senin emirlerin; varlığını bilen, sana ibadet ederek avuç açan kulların içindir, akıl
sahiplerinedir; bende o zaman **"ben, ben"** diyecek bir varlık, kendisini sana nisbet edecek bir
akıl kalmadı ki, ağzım, azalarım hareket edebilsin. İşte bu mübarek Kadir gecesi kainat
duvarının üzerine asılmış olan **Nusret** isminde köhne bir elbisem vardı; Sen o elbiseyi sırtına
geçirdin. Bu gece tebdili kıyafet ederek geziyorsun. Sen bütün nurunlaı, bütün varlığınla bütün
rahmet ve şevkatinle bende gözüktün.
Ben de isterdim ki diğer mü'min kardeşlerimin gibi arabalar içinde şehrin bütün
camilerini dolaşayım. İftarı bir camide, akşam namazını bir diğerinde, yatsı ve teravih
namazlarım bir üçüncü camide eda edeyim. Bu aciz kulun ne yaptı. Tabii bilirsin erkenden
yattı, hem yatsısını evde eda ederek.
Herkesin bütün gece yorulup da uyuklar halde oldukları bir zamanda, sabahın saat
ikisinde kalktım, huzuruna durdum. Bu saat Aşıkla Maşuk'un naz ve niyaz saatidir. Bu saat
mahremlerin, sevgililerin seviştikleri saattir. Bu saat **nusret** saatidir.
Beni sana götürecek deveyi dinlendirdiğim saattir, sonra yola sürdüm. Camilerde, yer
yer evlerde ışıklar vardı. Kulların bütün gecenin yorgunluğuna mukabil el kaldırmışlar, bir çok
şeyler istiyorlar.
Sevgili ALLAH'ım, onlara istediklerini ver, hazinede hepsini memnun edebilecek
şeylerin hepsi fazlasıyla mevcut. Onlar yalvarıyorlar, ağlıyorlar 364 gün gaflette ve günah
kirlerine bulandıkları için ağlıyorlar.
Ver ALLAH'ım onlara ver! Affet onları sevgili Rabbim: günah defterleri mi doldu?

Ateşe at, insanları değil. Defterlerini at, onları yak. Onların dilediklerini de verince sen de rahat
olursun Nusret kulun da.
Nene lazım ya Rabbim, sana sevgisini arz etmek için huzuruna can atan Nusretinin
yüzüne bak.
İşte birkaç saat sonra sabah olacak. Kadir gecesini ihya edenler uykuya dalacak, gaflet
ehli yine **"vazifemi yaptım Rabbime yalvardım belki bu gecemi bin aylık ibadele**
muadil tutacak" diye memnun ve müsterih olarak tekrar eski hayatlanna devam edecekler.
Fakat ya Rabbim, senin Nusret kulunun bütün sene seninle buluşmadığı sabah yok ki.
Hatta beşeriyet yükü az olduğu zaman huzurundan ayrıldığım zaman yok.
"Ey benim Nusret kulum; Sanki Muhammedimin sevgisiyle meşbu
bulunuyorsun. Onun sevdiklerini ve onu sevenleri ben de severim. Bu mütekabil
sevginin temeli de kullukta kemale ermektir. Yokluğa uçmaktır."
"Benim zatıma olan muhabbetten gayrı yarattığım şeylerden herhangi
birisine muhabbet: beni unutmak ve gaflete düşmektir. Her şeyi sizin için
yarattım, fakat muhabbet ve aşk bana mahsustur. Gönül evini bana tahsis ederek
masivayı oradan çıkaranlardan, ben de kulluk perdesini kaldırırım."
"Kullanma bak, yanıma gel Muhammedimin ümmetini temaşa edelim.
Gözünden perdeni aldım, sırtından kulluk elbiseni çıkardım. Sana görmek ve
söylemek kabiliyetini verdim. Benimle basirsin, vekilimsin!"

“ALLAH’ım! Sevgili Rahbim: neler görüyorum? Madem ki söylememe de müsaade
ettin, ben de söyleyeyim ki, bleni dinleyen kulların da aynı yoldan gelsinler. Ben senin
huzurunda ibadetle meşguldüm, şimdi yanında bulunuyorum. Ağlayanlar, sızlayanlar, pır pır
109
kalbi atanlar, alev alev ciğerleri yananlar, müteessir olmasınlar ki, sen onlarla da berabersin.
Ya Rabbim, utanıyorum! Kıble olarak tanınan Ka’be-i şerifle siyah örtünün içindeyim.
Bütün başlar bize eğik, bütün gözler yaşllı yaşsız bize bakıyor. ALLAH’ım; bana neler oluyor?
Özümden, sinemden, gönlümden, vücudumu yakmıyan bir ateş doğuyor., Hayır! bu ateş değil;
vücudumu istila eden bir nur, nurdur. Bize bakanlara aşk ve şevk saçan bir nur. Masiva aşkını
yaktı,benliğimi yaktı, bütün efkarımı yaktı.
Ben zat olarak mı kaldım? İlmin ve aklın ta kendisi olarak mı kaldım, göz ve idrak nuru
olarak mı kaldım? Ah. Aman ya Rabbim, eriyorum, eriyorum nerede ise cehennemi
söndüreceğim Hatta, hatta cenneti de!
“Kellümini ya humeyra,” Mealen: **“konuş bana ey Hümeyra”** (Hadis)
Estağfurullah Estağfurullah
Eûzü bike minke ya ALLAH.
ALLAH ALLAH ben nerede idim? Büyük bir kalabalık ellerini açmışlar ağlıyorlardı.
Onlara islediklerini verdim, sevindiler. Gittiler, evet onlar gittiler, ben yine onlarla kaldım.
Evet ben onun elbisesi oldum, evet o benim içimden doğru kaynadı. Beni eritti, evet evet,
bayıldım veya tam diri oldum hayatın da ta kendisi, lü tuf ve keremin ta kendisi, isimleri
sıfatları Zatının deryasında gaip oldum.

Cehennem yakmaz oldu. Cennet de gözümden silindi. Evet evet, ahir zaman velisi evet
son velilerden hayır bir kaç tane daha var. Sözlerimi melek İsrafilin Sur'u gibi ve isa
peygamberin sözleri gibi diriltici, hem de ölüleri diriltici sözler. Taşlara topraklara hayat veren
sözler. **"Biz de sizdeniz"** diyorlar.
Evet, inbisat (genişleme hali) katreye verilirse, **"deryayım"** der. Evet, inbisat
(genişleme hali) zerreye verilirse **"güneşim"** der.
Arifler de dudak bükerler, yalanlamazlar, çünkü her şey aslına gidiyor. Kainat onun
şerefine yaratıldığı halde **"ben de sizin gibi bir beşerim. Fakirlikle iftihar ederim"**
diyen Rabbimizin ilk sevdiği elbise, beşer libası, fakirlik sıfatı sırtından hemen hemen hiç
çıkarmadığı elbise.
Şeriat, Hak'ka giden yoldur. O onu tanzim etmiş, şekillendirmiş. Aşk hayatı; bu varlık
yolundan bambaşka bir yol. İkisi bir arada görünmüşse de idrak farkı birini şah diğerini kul
yapar.
Biri varlığı nizama sokar, diğeri yokluğa kanal açar. İkisinin de birleştikleri noktada bir
nur peyda oluyor, harem sarayı, vahdete giriliyor, fakat bu giriş herkes için değil, onun için,
fahri alem Efeendimiz aşk alemini Mevlana Celalettin ağızından anlatıyor.
Ne, çıkar? Onun söylediği, kapalı geçtiği sozleri de Nusrete söyletiyorlar. İsrafilin hayat
üfüren Sûrunu Nusrete vermişler. Olur ya buna "Alem-i Huzur", "Alem-i İmkan" derler. Yok,
yok olmaz olmaz demek Ramazan şerifin 27.ci Kadir gecesinde herkesi bir sırra erdirip kadir
ve kıymelini bildiriyorlar.
Fakat sevgili okurlarım:

365 geceden bir gece olan Kadir gecesini yakalamak islerseniz, o bir tek geceye
110
güvenmeyiniz. Çünkü inhisar yoktur. Aşık olmak, huzura kabul olduğuna itimat edinceye
kadar seneleri devir etmek lazımdır.
İsmi Azam, Cenab-ı Hak'kın isimlerden birisidir. Bunu bilen bulun imkanlara sahip
olur. Fakat o İsmi Azamı kendinde tahakkuk ettirmeyi şart koşmuşlar, buna muvaffak olanlar
da tam bir feragat halindeler. Gözleri sevgiliden başka bir şey görmez, onu görenin de dili
tutulur, göz olarak kalır. Rabbimin izniyle bu çok kıymetli sohbetimiz de burada son bulsun,
surette bayramı idrak için beşeriyet libası giyelim, tevkif ALLAH'dan'dır...

09/03/1994 Kadir gecesi

K A D R İ N İ K I Y M E T İ N İ B İ L

Ramazan geldi kardeş, geçiyor,
Günler hep birer birer eriyor,
Oruçlar yolu tuttu gidiyor,
Ramazanın kadrini kıymetini bil.
Kadir gecesi hayırlı bin aydan,
Sende al hemen bu büyük paydan,
Hak'ka varırsın belki bu yoldan,
Kadir'in kadrini kıymetini bil,
Bayrama ulaşınca bir gün,
Günahlar mutlak olur sürgün,
Hayatını yönlendir düzgün,
Bayram'ın kadrini kıymetini bil.
Kadir gecesinde indi Kur'an,
Okuyunca bulursun kurb'an,
Kur'an'sız geçen günlere yan,
Kur'an'ın kadrini kıymetini bil,
Nehi'den sana'da var rahmet,
Ne olur onu incele bir zahmet,

Hayalinde her daim yadet,
Peygamber'in kadrini kıymetini bil

Rabbine yönel artık güzelce,
Hani söz vermiştin ezelde,
An O'nu durmadan her yerde,
Rab'bının kadrini kıymetini bil,
Ömrünü harcama boşuna,
Geldin acaba kaç yaşıma,
Belki sonuç gitmez hoşuna,
Ömrünün kad'rini kıymetini bil,
Kendini biraz tanı önce,
Düşün, düşün her dem güzelce,
Pişmanlık içine işleyince,
Kendi'nin kadr'ini kıymetini bil,
İlmi ledünni'ye yönel,
Verir sana tuttuğun el,
Haydi gönül alemi'ne gel,
Dünya'nın kadr'ini kıymetini bil.
Dünya'da vaktin nasıl geçiyor,
Günlerin birer birer eriyor,
Haydi Rab'bın seni bekliyor,
İlminin kadr'ini kıymetini bil.
Nefsini iyi tanı bu günden,
Neler çıkar beden gömleğinden,
Haber iste mana alemi'nden,
Nefs'inin kadr'ini kıymetini bil.
Nefes'ini iyi kullan her an,
Boşa geçen nefes'lerine yan,
Gayret et dayan da dayan,
Nefes'inin kadr'ini kıymetini bil.
Zikrullah ile çok meşgul ol,
Ondan geçer Hak'ka giden yol,
İstikamet düz, deme sağ sol,
Zikr'inin kadr'ini kıymetini bil.
Namazda Mi'rac eyleyiver,

Beş vakle'de değer ver değer,
Güzelce devam edersen eğer,
Namaz'ının kadr'ini kıymetini bil.
Necdeti bigane gördün belki,
Rab'bından ayrı değildir bilki,
Dünyadan ayrılmadan gel görki,
Necdet'in kadr'ini kıymetini bil.

Mübarek geceler ve bayramlar kitabından – Necdet Ardıç Uşşaki

5. Bölüm